

[Damsgaard.]

sætte nogle Bemærkninger om Ungdommens Oplæring i al Almindelighed. Det er ofte hævdet, at det tyvende Aarhundrede er Barnets og de unges Tidsalder, og der er Mennesker, som mener, at der gøres næsten for meget Stads af Børnene og de unge, at der kæles lidt for meget for dem. Jeg hører ikke til dem, der mener, at der gøres for meget ud af Børnenes og de unges Opdragelse og Oplæring; en Indsats paa dette Omraade er altid forsvarlig og paakrævet, thi en dygtig Ungdom er Landets største Aktiv. Danmark vil sikkert komme ud for en haard Konkurrence baade paa det ene og det andet Omraade, og vort store Aktiv skal da være den enkelte Borgers personlige og faglige Dygtighed. Den ældre Generation har i mangt og meget Ansvar for, hvordan den yngre Slægt bliver, og saadan skal det ogsaa være. Hver Generation, ogsaa vor, maa føle Ansvar for Fremtiden. Det har været sagt, at der er tre Ting, som unge Mennesker helst skal være i Besiddelse af, i hvert Fald hvis de vil have Succes i Starten for deres Manddoms Gerning. Det er Penge, gode Forbindelser og Dygtighed. Alle tre Ting er gode at have og kan være en god Støtte i Kapløbet, men der skal dog en grumme Hoben Penge til, hvis et ungt Menneske skal delvis forsørges for Livstid, og selv de allerbedste Forbindelser kan næppe i det lange Løb holde en ung Mand eller Kvinde i en god Stilling, hvis vedkommendes personlige Kvalifikationer er maadelige. Derfor er det den sidste af de tre nævnte Ting, Dygtighed, der er saa langt den værdifuldeste. De unge maa gennem praktisk og teoretisk Undervisning dygtiggøres, og det gælder inden for alle Erhverv og baade i By og paa Land; derfor skal vi gøre de forskellige Ungdomsskoler tilgængelige og tillokkende for de unge, og heldigvis har Tilgangen til vore Ungdomsskoler i de sidste Aar været stærkt stigende. Vi maa animere de unge til at besøge Aftenskoler og andre Skoler og Kursus, hvor forskellige erhvervmæssige og andre Spørgsmaal drøftes, samtidig med at vi holder de almindelige Skolefærdigheder, Dansk og Regning, vedlige og udvikler dem. Mange ældre vil sikkert indrømme, at det gamle Ord om, at hvad man i Ungdommen nemmer, man ej i Alderdommen glemmer,

kun er rigtigt, naar man stadig opfrisker det, man har lært i de unge Aar, og derfor gælder det om for de unge at benytte Kursus og Skoler. Dygtighed er nu engang Nøglen til den Dør, der vender ud til Mulighederne.

De allerfleste i vort Land er enige om, at Folkestyret er den Styreform, der egner sig bedst for os. Her tænkes ikke alene paa Folkestyre i politisk Henseende, men Folkestyret, saadan som det praktiseres i alle vore Foreninger, Andelsvirksomheder o. lign. Det har bragt vort Land fremad. Folkestyret er en krævende Styreform, sikkert den mest krævende, der kan tænkes. Det bygger paa hver enkelt Samfundsborger, og derfor kræver det dygtige og udviklede unge, der, naar deres Tid kommer, kan tage Stilling og Ansvar. De mange forskellige frivillige Ungdomsskoler, vi har haft og har i vort Land, har sikkert mere, end mange Mennesker har gjort sig klart, været med til at give os et Folk i brede Lag, der kunde bære dette Folkestyre. Disse frie Skoler skal sikres; der skal gives dem Mulighed for videre Udbredelse, og derom er vel ogsaa alle Partier enige. Jeg husker, at den højtærede Undervisningsminister i et Foredrag i Studenterforeningen for et Aar eller mere siden bl. a. sagde, at Frivillighedsprincippet er Højskolens Hemmelighed og Forklaringen paa dens store Betydning og dens Indflydelse paa Ungdommen, og er dette Princip af saa stor Betydning for Højskolen og dens Ungdom, gælder det samme utvivlsomt ogsaa for de andre Ungdomsskoleformer, som omhandles i denne Samling af Lovforslag, vi behandler. I Forhandlingen om Højskoleloven her i Salen før Paaske blev det af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet nævnt, at nu havde vi Brug for og Betingelser for at realisere Grundtvigs Tanke om Skolen i „Soer“. Ja, vel har vi Brug for enhver Indsats, der kan hjælpe hen imod det Maal, der er nævnt i Ungdomsskoleudvalgets Betænkning. Jeg tillader mig med Formandens Tilladelse at citere:

„Her opstaar Erkendelsen af det nødvendige i at opdrage de unge til Forstaaelse af Livets Mening og Sammenhæng og vække dem til Selvbesindelse. Samfundsmæssigt kræver Tiden Opdragelse af en ansvarsbevidst og handledygtig Ungdom med Evne til selvstændig og saglig Menings-